

Javaslatok és tettek

Alvó községek ébredése Budapest körül

Mint lámpagyújtáskor a lepkek a fény körül! Budapest vonzáskörében él egész gyűrűje a kisebb-nagyobb településeknek. Negyvennégy község tartozik az agglomerációhoz, több százezer lakossal. Nappal ezek a települések majdnem néptelenek, álmosan zsidbad az élet az utcákon: *alvó községek*. Így nevezik Gyált, Érdet, Törökbálintot, Budaörsöt és a többieket is.

Ez az élő gyűrű, amely a fővárost körül fogja, sok-sok probléma hordozója. Tízezrek indulnak el reggelként a főváros felé gyárakba, üzemekbe, akik munkaidő után már teli kosarakkal, táskákkal térnek haza az agglomerációs gyűrűbe, *viszik a húst, a kenyeret, a zöldségfélét, a gyümölcsöt*. De Budapesten vásárolják meg természetesen a *ruházkodási cikkeket is*, mert a fővárosban nagyobb a választék.

Gondok és tennivalók

Lazítani kell ennek a gyűrűnek a szorításán, változtatni a helyzeten nemcsak az agglomerációban élő települések, de a főváros érdekében is. A Hazafias Népfront Pest megyei bizottságának kezdeményezésére már a múltban is történtek lépések azért, hogy felébredjenek évtizedek óta tartó álmukból a főváros környékének települései. Ez az ébresztés azonban nagyon sok gondot, még több tennivalót vet a felszínre. Ezek közül néhánynak is elegendő a felsorolása annak bizonyítására, hogy milyen sok nehézséget kell leküzdeni. Elsősorban a közművesítés terén nagy az elmaradás. Alig van olyan községe az agglomerációnak, ahol ne lenne panasz a járdákra és a közutakra. Folytathatnánk az üzlethálózzal, az üzletek elhelyezkedésével, az áruválaszték hiányával. *Kevés az óvoda, a bölcsőde, otthon kell maradnia valakinek a gyerek mellett, mert nem vihetik Budapestre a munkába indulók az álmos gyermekeket*. Hová is vinnék, hiszen Budapestnek sincs elegendő bölcsődéje, óvodája.

Külön beszélhetnénk az agglomerációs övezet szórakozási lehetőségeiről, amelyek minímálisak. Vagyis nemcsak munkába és nemcsak vásárolni, de szórakozni is Budapestre járnak ezeknek a településeknek a lakói.

Kézenfekvő a tennivaló, de hogy ezeket a tennivalókat meg is valósítsák a helyi tanácsok, ahhoz nem elegendő csupán a jószándék, amiben nincs is hiány. Anyagiakra is szükség lenne. A helyzet gyökeres megváltoztatásához szükséges pénzüsszeggel azonban nem rendelkezik az agglomeráció egyetlen községe sem.

A közösség fejlődéséért

Ezen a téren van már némi előrehaladás és megértés, ha az anyagi segítség ma még nem is jelentős. Több üzem, vállalat adott támogatást azoknak a községeknek, amelyeknek lakói náluk dolgoznak. Ez járható út, amelyen tovább kellene haladni, hiszen ez a Hazafias Népfront programjának egyik sarkalatos célkitűzése is Pest megyében.

A lehetőségek, a gondok és nehézségek, valamint a jogos igények hű tükrét villantották fel a most lezajlott tanácsstagi jelölőgyűlések. Ezekről beszélgettem Törökbálinton a tanácsstagi elnöki szobájában Garai Gyuláné tanácselnökkel.

— Az a tapasztalatom, hogy az ideai jelölőgyűléseken a javaslatok, igények a realitások határára belül maradtak. Az emberek felmérték, mit lehet, mit nem lehet, mire van pénzünk, mire futja társadalmi munkából. Mondhatnám, hogy egyéni érdek fel se merült, mindenki a község, a közösség fejlődését tartotta szem előtt. És ez nagy előrehaladás.

Törökbálintnak kilencezer lakosa van, ezek közül kétezer jár Budapestre dolgozni. A Ganz-MÁVAG-ba, a Híradástechnikai Gyárba, a Csepel

Autógyárba, a Vegyiművekbe. Helyben is létesült már néhány üzem, így megkezdte működését a Mechanikai Művek Gyára, sokan kapnak munkaalkalmat a Téglagyárban, az Orvosi Műszer Kft. üzemében, a Kohászati Vállalatnál, az Ipari és Szerelvény Gépgyár helyi üzemében.

A törökbálintiak vize

— Miről esett szó a jelölőgyűléseken? — érdeklődöm a tanácselnökötől, aki a múlt ciklus elején került a tanács élére. Régebben az Új Hajnal Tsz elnöke volt. A termelőszövetkezet azóta beolvadt a Sasad Tsz-be.

— Az ivóvizet emliteném elsősorban. Két évvel ezelőtt tragikus volt a helyzet Törökbálinton. A jó vizű kutak ugyanis kiapadtak. Két kút nem adott már vizet. Azóta annyiban változott a helyzet, hogy Tükörhegyen új kutat fúrtunk, annak van elég vize, csak vasízű. Most ezt isszuk. Egészségre nem ártalmas, csak kellemetlen. Meg lehet szokni. Javulás abban van, hogy nincs vízhiány. Régebben sok helyen mosófazékkal hordozták haza a vizet.

Törökbálinton is szóba került a jelölőgyűléseken az út és a járda.

— Hatvanegy utcája van a községnek — mondja a tanácselnök — és alig van tizenöt, amelyekben járda van. Azok az emberek, akik ott élnek, jogosan igénylik a járdát, hiszen nem akarnak bokáig sárban járni. És nyomban, ahogy szóba került a járdaépítés lehetősége, vállalták a társadalmi munkát is. Mert mindenki tisztában volt azzal, hogy a tanácsnak nincs erre pénze. Felmérték a helyzetet. Persze, ez nem olyan egyszerű és egyértelmű, hiszen a társadalmi munka előfeltétele, hogy az anyagot a helyszínre szállítsák. De mivel? A tanácsnak mindössze egy teherkocsija van.

Nos, hát itt segíthetnének az üzemek, ahová a törökbálintiak dolgozni járnak. Kifüroghatnák a helyszínre a sódert, a kavicsot, a falu pedig vállalná a munkát.

— De nemcsak ezt várjuk mi, törökbálintiak az üzemek-

től — folytatja a tanácselnök. — Persze ez is sokat segítené a községben. A támogatás más formájára is számítunk. Száz férőhelyes óvodát építünk, kaptunk is erre a célra egy telket a Kertészeti Kutató Intézettől. Egy régi udvart, amelyben épület is van. A régi épület jó lesz majd konyhának. Az óvoda felépítésére is megmozdult a község, de nem elég csak a társadalmi munka, pénzre is szükség van.

Segítsenek a vállalatok

— Mennyi pénze van Törökbálintnak községfejlesztésre?

— Tizenegymillió. De ebbe belekalkuláltuk azt is, hogy az üzemek legalább egymillió forintot adnak óvodaépítésre. Hiszen saját dolgozóiknak gyermekei járnak majd az óvodába. Nagyon számítunk erre az egymillió forintra. Erről majd minden jelölőgyűlésen szó esett.

Az elnökhosszony elmondta, hogy az üzlethálózat fejlesztése terén jelentős eredményeket értek el. A legégetőbb problémákat megoldották. A közlekedés terén azonban vannak gondjaik.

— Épült egy új lakótelep Újligeten. Ide költöztek a régi barlanglakók. Az a kívánságuk, hogy kapcsolják be őket is a közlekedési hálózatba, mert most úgy élnek, mint a „számkivetettek”. A 88-as autóbussz vonalát meg lehetne odáig hosszabbítani. Ez nem újkeletű probléma, többször is kértük az illetékeseket a kérdés megoldására, sajnos eddig eredménytelenül. A Fővárosi Autóbusszvállalat arra az álláspontra helyezkedik, hogy amíg Budapesten is vannak olyan lakótelepek, ahová nem jár autóbussz, addig a „vidéki” kívánságokat nem tudják kielégíteni.

Törökbálint csak egy község a 44 közül, amely az agglomerációban ébredni szeretne, hogy saját lábára álljon.

A jelölőgyűléseken elhangzott közérdekű javaslatok és a majd megválasztásra kerülő tanácsstagi munkája bizonyára azt lehetővé is teszi, vagy legalábbis nagymértékben előmodítja.

Illés Sándor

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR
HÍRDETO

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1973 APR 12

Magyar Nemzet

325.331